

ÎNȚREPRINDERI NOI

ȘI PROFILUL ÎNȚREPRINZATORILOR
DIN ROMÂNIA

economic

SERIA STATISTICĂ DE ÎNȚREPRINDERI

ROMÂNIA

ISSN 2458 - 0384

ISSN-L 1841 - 3927

în format PDF

tiraj: 25

2 0 2 2

INSTITUTUL NAȚIONAL DE
STATISTICĂ

NATIONAL INSTITUTE OF STATISTICS

INS © NIS

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Coordonatorul publicației:

Marian CHIVU - Vicepreședinte

Coordonatorii ediției:

Lucia Cecilia SINIGĂGLIA - Director General
Direcția Generală de Exploatare și Gestionare a Surselor de Date Statistice

Ligia TODOSI - Director
Direcția Registrul Statistic al Întreprinderilor

Autor:

Mihaela CLOȘCĂ - Expert
Direcția Registrul Statistic al Întreprinderilor
Serviciul Administrare Registrul Statistic al Întreprinderilor

Tehnoredactare și machetare:

Mihaela CLOȘCĂ - Expert
Direcția Registrul Statistic al Întreprinderilor
Serviciul Administrare Registrul Statistic al Întreprinderilor

Dezvoltare aplicații IT:

Mihaela CLOȘCĂ - Expert
Direcția Registrul Statistic al Întreprinderilor
Serviciul Administrare Registrul Statistic al Întreprinderilor

Pre-press și tipărire:

Direcția Generală de IT și Infrastructură Statistică
Direcția de Editare a Publicațiilor Statistice

Coordonatori:

Radu-Mugur OPREA - Director General
Vitty-Cristian CHIRAN - Director
Mihaela-Elena ȘTEFAN - Șef Serviciu

Publicația electronică pe CD-rom:

Claudia URUC - Expert

© **Coperta:** Alexandru POPESCU - Consilier

Institutul Național de Statistică
B-dul Libertății 16, sect. 5, București
Telefon: 021 3177770
Fax: 021 3124875
e-mail: romstat@insse.ro
<http://www.insse.ro>

© INS 2022

Reproducerea conținutului acestei publicații, integrală sau parțială, în forma originală sau modificată, precum și **stocarea** într-un sistem de regăsire sau **transmiterea** sub orice formă și prin orice mijloace **sunt interzise** fără autorizarea scrisă a **Institutului Național de Statistică**.

Utilizarea conținutului acestei publicații, cu titlu explicativ sau justificativ, în articole, studii, cărți este autorizată numai cu **indicarea clară și precisă a sursei**.

ISSN 2458 - 0384

Tiraj: 25

ISSN-L 1841 - 3927

Tipărit la Editura Institutului Național de Statistică

ÎNȚREPRINDERI NOI ȘI PROFILUL ÎNȚREPRINZĂTORILOR

DIN ROMÂNIA

2022

Cuprins

INTRODUCERE.....	3
Rata de creare a întreprinderilor noi.....	3
Produsul intern brut.....	4
Predilecția pentru deschiderea unei afaceri.....	5
Înființarea întreprinderilor noi.....	6
Sediul întreprinderilor.....	7
Domeniului de activitate.....	7
Întreprinderile nou create cu capital străin.....	8
Dificultăți în desfășurarea activității.....	9
Profilului fondatorului/ managerului.....	10
Investiții la un an de la înființare.....	12
Rata de supraviețuire a întreprinderilor.....	12
Definiții.....	13
Punctul de plecare	13
Evoluția metodologiei de-a lungul timpului	13

- **Rata de supraviețuire a întreprinderilor la un an de la înființare depășește 60%**
- **Întreprinderile nou create sunt înființate de manageri care au un nivel de instruire preponderent ‘liceal și universitar’ (54,0%), iar vârsta acestora se regăsește majoritar în grupa 30-39 de ani (36,1%).**

INTRODUCERE

Lucrarea prezintă rezultatele seriei de anchete anuale privind întreprinderile noi și profilul întreprinzătorilor, care au ca obiectiv studierea modului de înființare a întreprinderilor noi, profilul întreprinzătorilor și, totodată, analiza calității registrului statistic al întreprinderilor.

În general, întreprinderile noi se asimilează întreprinderilor mici și mijlocii, astfel că studiul reprezintă implicit o analiză în domeniul IMM.

Prezenta ediție este realizată într-un format sintetizat. Astfel, datele rezultate din anchetă sunt publicate în baza de date „TEMPO-Online\ Statistica întreprinderilor\ Demografia întreprinderilor” care poate fi accesată gratuit la adresa [www.http://statistici.INSSE.ro/shop/](http://statistici.INSSE.ro/shop/). În lucrare se fac referiri la matricele publicate în secțiunea TEMPO Online, de exemplu pentru tabelul “Numărul întreprinderilor nou create, rata de creare și PIB pe locuitor” matricea este “INT111C”.

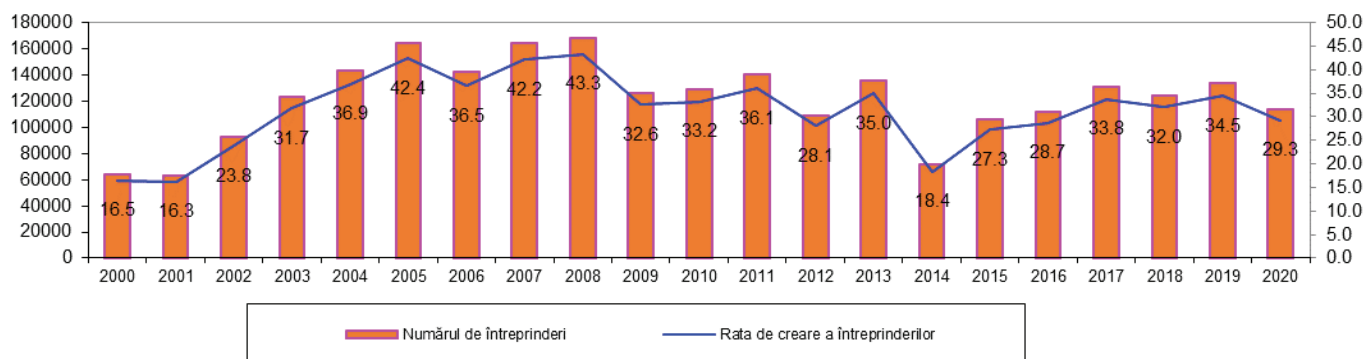
Rata de creare* a întreprinderilor noi în anul 2020 prezintă o creștere de 5,2 puncte procentuale față de anul 2019

În România, la începutul anului 1995 își desfășurau activitatea aproximativ 388180 de întreprinderi. În anul 2020 au fost înregistrate, fiind încă active în septembrie 2021, un număr de 113604 de întreprinderi noi, excluzând întreprinderile agricole. Analiza comparativă a datelor indică o descreștere față de anul precedent. Astfel, rata de creare de 29,3%, înregistrată în anul 2020 este cu 5,2 puncte procentuale mai mică față de rata de creare din anul 2019 (34,5%), fapt datorat și efectului pandemiei de COVID-19.

Rata de creare s-a situat, până în anul 2001, în intervalul 13-17%, după care prezintă o creștere semnificativă determinată de îmbunătățirea legislației privind crearea întreprinderilor mici și mijlocii. În anii 2009 și 2010 se observă o descreștere semnificativă a ratei de creare datorită condițiilor economice. Figura 1 ilustrează această evoluție începând cu anul 2000.

* Rata de creare a întreprinderilor noi este calculată față de stocul existent la 1 ianuarie 1995.

Figura 1. Numărul de întreprinderi și rata de creare în perioada 2000-2020

Produsul intern brut este un factor important în luarea deciziilor la nivel macroeconomic. Prezența acestuia în lucrare conferă o imagine

de ansamblu asupra domeniului studiat fiind utilizat în luarea deciziilor privind politicile pentru IMM, precum și în realizarea de investiții.

Numărul întreprinderilor nou create, rata de creare și PIB pe locuitor

ROMÂNIA	Număr	Rata de creare ¹⁾ %	PIB/Locuitor - EURO -	PIB/Locuitor în PPP ²⁾
Ianuarie 1995	388180			
Create în 1995	68772	17,7		
Create în 1996	51684	13,3		
Create în 1997	50516	13,0		
Create în 1998	66841	17,2		
Create în 1999	55852	14,4	1487	5050
Create în 2000	63941	16,5	1791	5250
Create în 2001	63383	16,3	2002	5400
Create în 2002	92595	23,8	2232	6000
Create în 2003	123178	31,7	2419	6500
Create în 2004	143411	36,9	2816	7400
Create în 2005	164446	42,4	3688	7900
Create în 2006	141822	36,5	4530	9100
Create în 2007	163845	42,2	5969	10400
Create în 2008	167910	43,3	6933	12500
Create în 2009	126366	32,6	5915	11900
Create în 2010	128855	33,2	6263	13100
Create în 2011	140083	36,1	6583	13600
Create în 2012	109176	28,1	6642	14300
Create în 2013	135866	35,0	7190	14500
Create în 2014	71327	18,4	7550	15200
Create în 2015	105833	27,3	8090	16300
Create în 2016	111434	28,7	8650	17400
Create în 2017	131012	33,8	9580	19000
Create în 2018	124316	32,0	10500	19900
Create în 2019	133825	34,5	11520	21700
Create în 2020	113604	29,3	11360	21400

Observații:

¹⁾ Toate procentaje(%) sunt raportate la ianuarie 1995, total țară.

²⁾ PIB în PPP reprezintă PIB calculat la paritatea puterii de cumpărare, obținut din surse Eu

Preferință pentru deschiderea unei afaceri este mai ridicată în regiunea București-Ilfov

Distribuția pe regiuni a întreprinderilor nou

create ilustrează faptul că rata de creare în anul 2020, comparativ cu anul 2019, a scăzut în majoritatea regiunilor, o ușoară creștere se remarcă, totuși, la regiunea București-Ilfov datorită condițiilor socio-economice favorabile.

Numărul întreprinderilor noi și rata de creare pe regiuni ¹

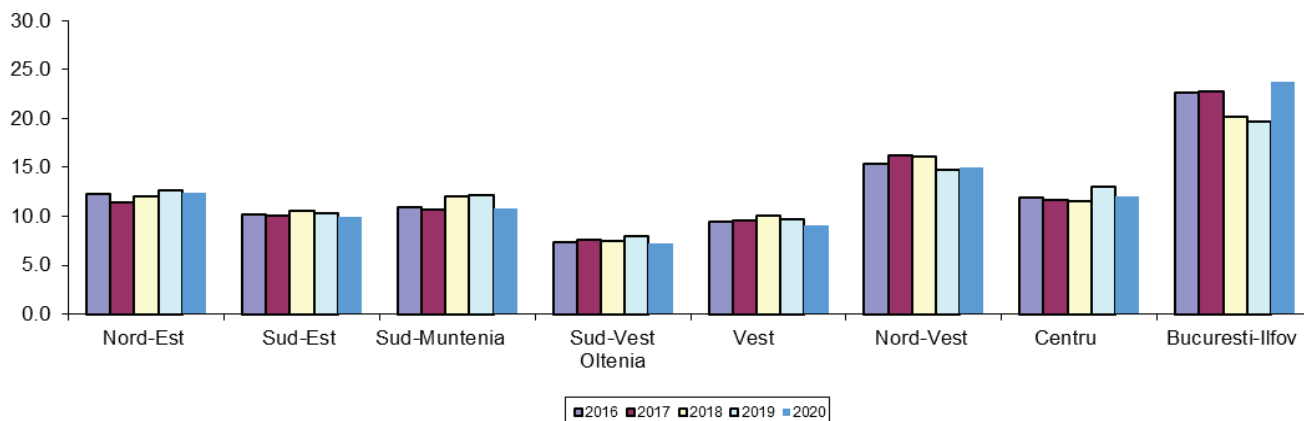
	An	Regiuni							
		NE	SE	S	SV	V	NV	C	BIF
Număr întreprinderi noi	2003	17553	14896	14076	10800	11010	17302	15610	21931
	2004	18620	16501	15944	11269	14467	21977	16627	28006
	2005	23210	20144	17756	11432	17810	23836	22697	27561
	2006	18218	17705	14994	9564	15161	20027	19419	27034
	2007	20165	17467	17202	11848	15567	24182	20170	37244
	2008	20169	19696	20380	12249	16855	24440	21561	32560
	2009	16500	14667	15691	9553	12530	18102	15624	23699
	2010	15887	14867	15389	10683	12170	19423	16516	23920
	2011	17646	16120	17053	12548	13485	21164	16826	25241
	2012	12672	11792	11745	11365	10301	17739	11052	22510
	2013	16589	14272	15119	12696	13075	22040	15311	26764
	2014	6946	7487	7025	5257	6822	10688	6809	20293
	2015	12401	11310	11354	8153	10026	15996	11816	24777
	2016	13675	11360	12135	8159	10481	17185	13204	25235
	2017	14961	13236	14026	9958	12498	21310	15263	29760
	2018	14947	13062	15011	9305	12456	20020	14389	25126
	2019	16823	13813	16212	10706	12931	19624	17353	26363
	2020	14030	11290	12232	8127	10367	17072	13573	26913
Rata de creare %	2003	4,5	3,8	3,6	2,8	2,8	4,5	4,0	5,6
	2004	4,8	4,3	4,1	2,9	3,7	5,7	4,3	7,2
	2005	6,0	5,2	4,6	3,0	4,6	6,1	6,0	7,1
	2006	4,7	4,6	3,9	2,5	3,9	5,2	5,0	7,0
	2007	5,2	4,5	4,4	3,1	4,0	6,2	5,2	9,6
	2008	5,2	5,1	5,3	3,2	4,3	6,3	5,6	8,4
	2009	4,3	3,8	4,0	2,5	3,2	4,7	4,0	6,1
	2010	4,1	3,8	4,0	2,8	3,1	5,0	4,3	6,2
	2011	4,6	4,2	4,4	3,2	3,5	5,5	4,3	6,5
	2012	3,3	3,0	3,0	2,9	2,7	4,6	2,9	5,8
	2013	4,3	3,7	3,9	3,3	3,4	5,7	3,9	6,9
	2014	1,8	1,9	1,8	1,4	1,8	2,8	1,8	5,2
	2015	3,2	2,9	2,9	2,1	2,6	4,1	3,0	6,4
	2016	3,5	2,9	3,1	2,1	2,7	4,4	3,4	6,5
	2017	3,6	3,4	3,6	2,6	3,2	5,5	3,9	7,7
	2018	3,8	3,4	3,9	2,4	3,2	5,2	3,7	6,5
	2019	4,3	3,6	4,9	2,8	3,3	5,1	4,5	6,8
	2020	3,6	2,9	3,2	2,1	2,7	4,4	3,5	6,9

¹ Ratele de creare (%) pentru fiecare regiune sunt exprimate în raport cu luna ianuarie 1995–total țară

Regiunile București-Ilfov, Nord-Vest și Nord-Est sunt cele mai dinamice regiuni în anul 2020, datorită oportunităților investiționale existente. În

anul 2020, regiunea Sud-Vest Oltenia are cea mai mică pondere comparativ cu celelalte regiuni (Figura 2).

Figura 2. Structura întreprinderilor noi pe regiuni în perioada 2016-2020 (%)

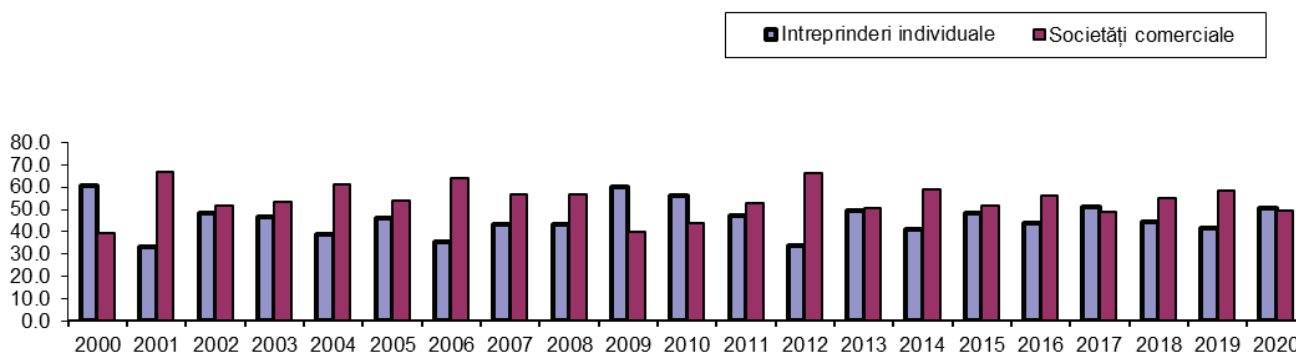

În anul 2020, comparativ cu anul 2019, a fost preferată înființarea de societăți comerciale, alegere favorizată de schimbările fiscale

Evoluția structurii întreprinderilor noi pe forme juridice, respectiv balanța întreprinderi individuale/societăți comerciale, reflectă evoluția mediului legislativ din domeniu.

Perioada 1998-2001 corespunde unor mari transformări în legislația referitoare la IMM-uri și la întreprinderile individuale. După anul 2001 până în 2005 pe baza noului cadru legislativ echilibrul se restabilește. Comparativ cu anul anterior, în anul 2020 se observă o descreștere a numărului de societăți comerciale și o ușoară creștere privind înființarea de întreprinderi individuale (Figura 3).

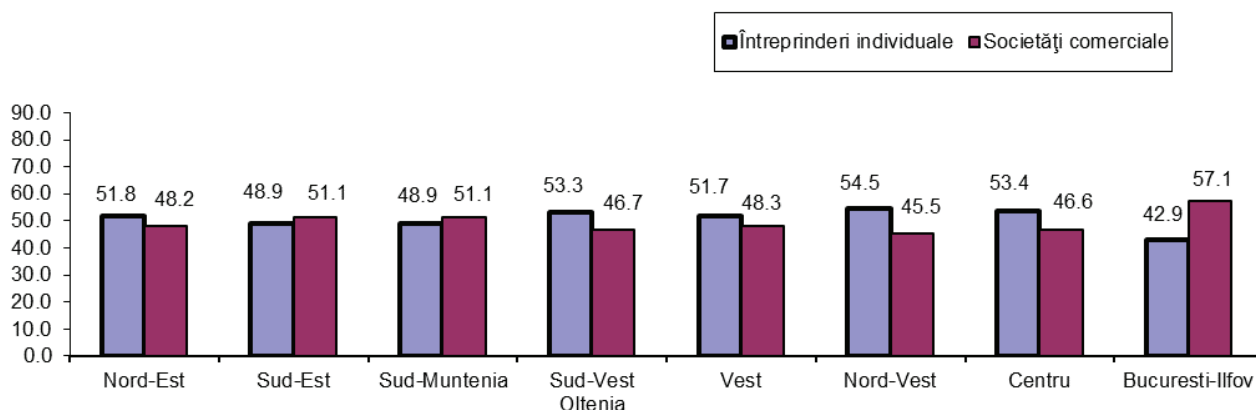
Figura 3. Evoluția ratei de creare pe forme juridice (%)

În anul 2020, operatorii economici din toate regiunile au preferat înființarea de întreprinderile individuale, societățile comerciale fiind preferate

doar în regiunile Sud-Est, Sud-Muntenia și București-Ilfov comparativ cu celelalte regiuni. (Figura 4)

Figura 4. Structura întreprinderilor nou create pe forme juridice la nivelul regiunilor în anul 2020 (%)

Numărul mediu de angajați în anul 2020 în întreprinderile individuale este de 1,3, iar în societățile comerciale este de 2,3 (INT111E), majoritatea întreprinderilor noi (66,2%) fiind în clasa de mărime 0 salariați (INT111G).

Majoritatea întreprinzătorilor aleg să-și desfășoare activitatea într-o singură locație

Majoritatea întreprinderile noi din România au un singur sediu (INT111J). În anul 2020, 70% din întreprinderile noi au sediul social înregistrat la locuința managerului, în timp ce restul funcționează în locații independente (INT111K). Întreprinderile noi din România cu mai multe sedii (INT111J) au ponderile cele mai ridicate, față de media pe țară, în regiunile Sud-Muntenia

și Sud-Vest Oltenia. Procentul întreprinderilor active nou create în anul 2020, pentru care locul principal de activitate este locuința managerului, se înscrie între 80,5% în regiunea Nord-Est și 39,7% în regiunea București-Ilfov (INT111K).

Alegerea domeniului de activitate este influențată de dezvoltarea economiei, comerțul fiind prima opțiune, urmată de industrie la mică distanță

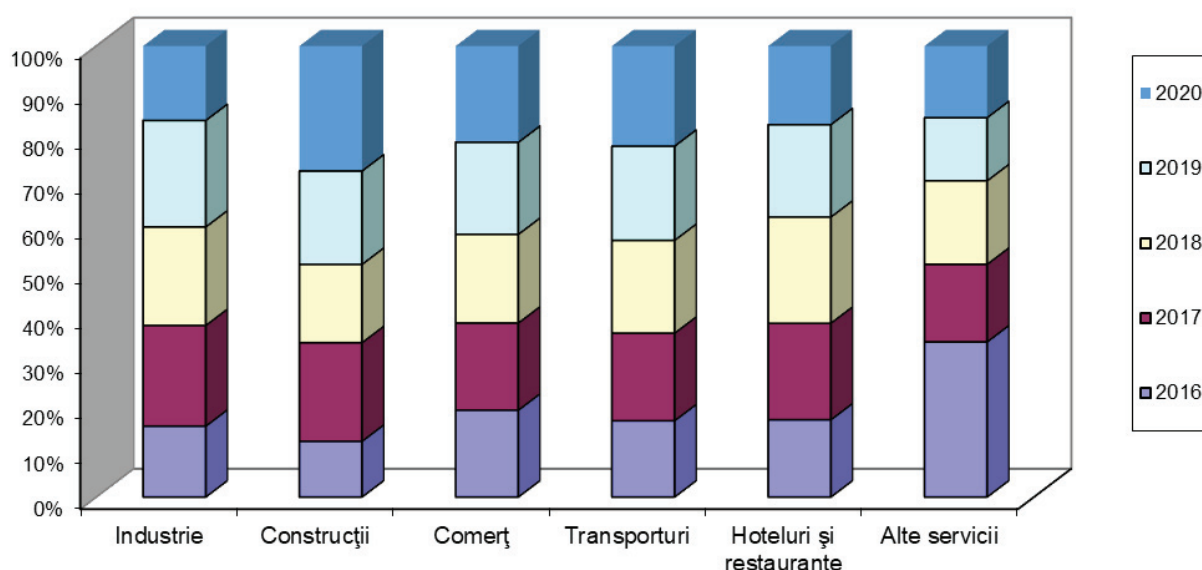
Întreprinderile nou create în anul 2020 au optat pentru activități în domeniile comerțului (31,5%), industriei (16,7%) și construcțiilor (16,6%) (INT111N).

Pe regiuni, domeniile de activitate sunt reprezentate în anul 2020 astfel: domeniul “industrie” este mai atractiv în regiunile Nord-Est

și Sud-Est, unde se depășesc 20 de puncte procentuale; “construcțiile” sunt preferate în regiunile Vest, Nord-Vest și Nord-Est; “comerțul” are mare atractivitate, cu valori care depășesc 30%, în regiunile București-Ilfov, Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia și Sud-Est; “transporturile” sunt preferate în majoritatea regiunilor, excepție făcând regiunea București-Ilfov, unde acestea

nu depășesc 12 puncte procentuale; “hoteluri și restaurante” este un domeniu cu rezultate semnificative în regiunea Centru; “alte servicii” au ponderi ridicate în majoritatea regiunilor, mai puțin în regiunea Sud-Muntenia unde se evidențiază o valoare de 7,7% (INT111N) (Figura 5).

Figura 5. Distribuția întreprinderilor active nou create pe sectoare de activitate (%)

Preponderent întreprinderile noi au un singur obiect de activitate, observându-se o descreștere față de anul 2019 de doar 0,6 puncte procentuale a întreprinderilor cu activități multiple (INT111O). La nivel regional, la activitățile multiple desfășurate de operatorii economici se observă o fluctuație în majoritatea regiunilor comparativ cu anul precedent, aceasta fiind mai accentuată în regiunea Nord-Vest (INT111O).

Numărul angajaților din întreprinderile nou create cu capital străin a scăzut, din cauza diminuării investițiilor străine din ultimul an

Ponderea forței de muncă din întreprinderile active nou create cu capital străin a fost în anul 2020 de 8,8%, observându-se o descreștere comparativ cu anul 2019 de 2,5% (INT111P).

Această cifră trebuie tratată cu precauție datorită faptului că planul de sondaj aplicat pentru extragerea eșantionului nu a luat în

calcul variația acestui indicator (număr de salariați).

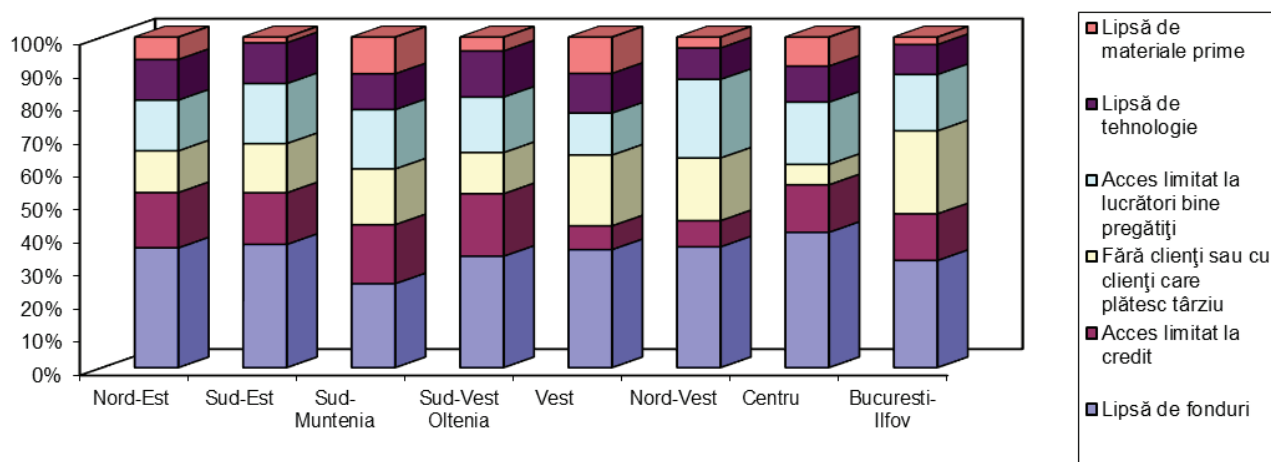
Pe regiuni, acest indicator prezintă fluctuații cu tendințe de creștere comparativ cu anul precedent, evidențiindu-se regiunile București-Ilfov și Vest cu creșteri de 18,3, respectiv 13,9 puncte procentuale (INT111P).

Întreprinderile noi întâmpină dificultăți în principal din cauza “lipsei fondurilor”, factor important atât în desfășurarea activității cât și în supraviețuirea unei întreprinderi

Proporția întreprinderilor noi care întâmpină dificultăți în obținerea contractelor înregistrează o descreștere în anul 2020 comparativ cu anul 2019 (INT111Q). Cele mai frecvente dificultăți legate de ofertă rămân “lipsa de fonduri”, “accesul limitat la lucrători bine pregătiți”, “fără clienți sau plata cu întârziere de către clienți” și “accesul limitat la credite” (INT111R). Cele mai

frecvente dificultăți legate de cerere sunt, în anul 2020, “concurența mare”, “afacerea nu este suficient de bine cunoscută” și “clienți cu fonduri reduse” (INT111S). În cazul dificultăților legate de ofertă (INT111R), cea mai mare pondere în anul 2020 a “lipsei de fonduri” se observă în regiunea Sud-Est (87,0%); regiunile Sud-Muntenia și Sud-Vest Oltenia au cele mai mari ponderi a cauzei “acces limitat la credite” (50,1%, respectiv 45,3%). Regiunile Sud-Vest și Sud-Muntenia au cele mai mari valori la “lipsă de tehnologie” (33,4%, respectiv 30,4%). (Figura 6). În ceea ce privește dificultățile legate de cerere (INT111S), regiunile Sud-Est și Vest declară cele mai mari ponderi pentru “clienți cu fonduri reduse” (72,9%, respectiv 62,1%); majoritatea regiunilor depășește 50 puncte procentuale la “concurență mare”; regiunea Nord-Vest are cea mai scăzută pondere la “prețul pieței prea mic” (11,7%) comparativ cu celelalte regiuni.

Figura 6. Distribuția întreprinderilor active nou create cu dificultăți legate de ofertă după tipul de dificultate (%)

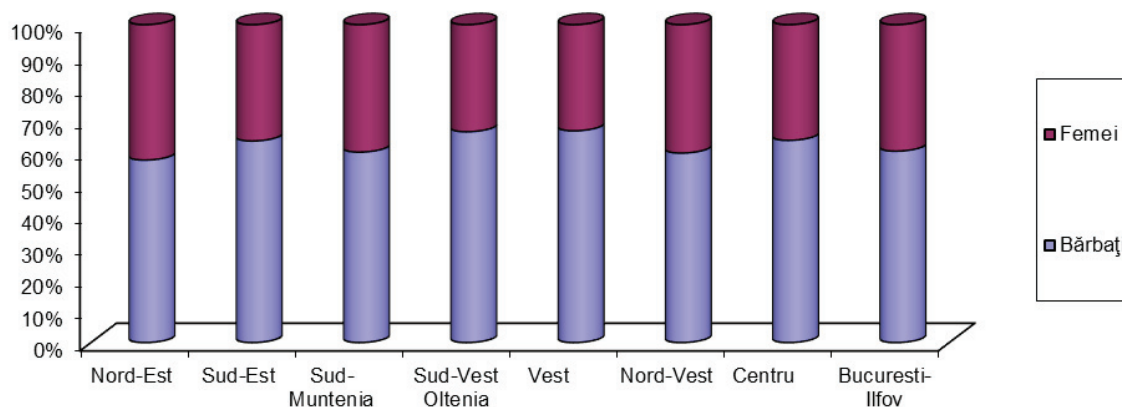
Analiza profilului fondatorului/managerului pe studii, vârstă, sex oferă o imagine a evoluției acestuia în timp

Întreprinderile nou create sunt înființate de manageri care au un nivel de instruire preponderent 'liceal și universitar' (54,0%), iar vârsta acestora se regăsește majoritar în grupa 30-39 de ani (36,1%).

În anul 2020, proporția fondatorilor/managerilor întreprinderilor nou create, cu vârsta între 50-59 de ani are o descreștere de 1,2 puncte procentuale față de anul precedent, celelalte grupe de vârstă prezentând ușoare variații a ponderilor față de situația din anul 2019 (INT111T). La nivel regional, variația în jurul

mediei este relativ scăzută, regiunea Vest are o creștere cu 6,7 puncte procentuale față de medie, la grupele de vârstă cuprinse între 30-39 și 50-59 de ani; în regiunea București-Ilfov se observă o descreștere la grupa de vârstă mai mică de 30 de ani cu 9,7 puncte procentuale (INT111T). Anual, peste jumătate din întreprinderi au fondatori/manageri bărbați. Proporția de femei fondatori/manageri este într-o ușoară creștere față de anul 2019 (36,2%), un procent de 38,5% înregistrându-se în anul 2020 (INT111U). Cea mai scăzută pondere a femeilor fondatori/manageri se află în regiunea Vest, iar cea mai ridicată pondere în regiunea Nord-Est (INT111U) (Figura 7)

Figura 7. Distribuția întreprinderilor active nou create în anul 2020 după sexul fondatorului/managerului (%)

Fondatorul/managerul are, în general, un nivel educațional superior, această evoluție accentuându-se în ultimii ani

Distribuția întreprinderilor în funcție de nivelul educațional al fondatorului/managerului, prezintă o schimbare structurală între perioadele 1995-2000 și 2001-2020. Până în 2001 ponderea întreprinderilor nou create de

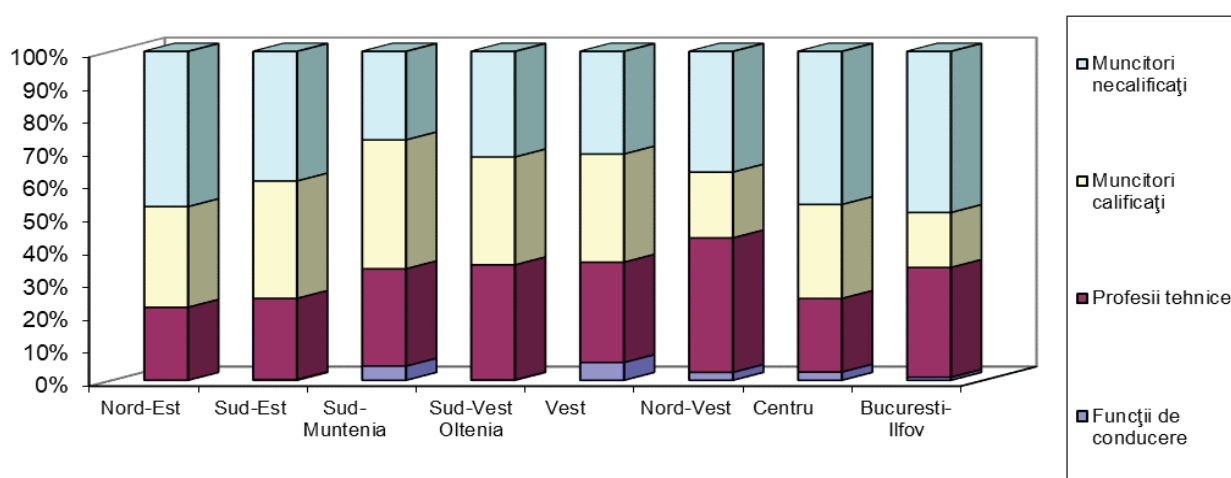
întreprinzători cu nivel educațional primar reprezintă aproximativ 5%, cu nivelul de educație profesional (vocațional) aproximativ 30%, cu nivelul de educație gimnazial aproximativ 40% și cu nivelul liceal și universitar în jur de 25%. Din anul 2001 nivelul primar și cel vocațional reprezintă împreună o pondere de 20%, cel gimnazial până în 40%, reducându-se în ultimii ani, iar nivelul liceal și universitar fiind de peste 40%, în ultimii ani depășind chiar 50% (INT111V).

Fondatorii cu studii liceale și universitare apar cu ponderi mai mari pentru întreprinderile localizate în regiunile București-Ilfov și Nord-Vest în anul 2020 (INT111V). Până în anul 2000 exista o pondere de aproape 70% a fondatorilor/managerilor care au activat în categoria “muncitori necalificați” înainte de a crea o nouă întreprindere. Din 2001 s-a

observat o reducere a ponderii acestora până la nivelul de aproximativ 50%, în paralel cu creșterea ponderii celor ce provin din “muncitori calificați” sau “profesii tehnice”. În anul 2020 se observă ușoare creșteri la categoriile “muncitori necalificați” și “profesii tehnice”, toate celelalte categorii prezentând ușoare variații comparativ cu anul anterior (INT111W).

Pe plan regional, în anul 2020, regiunea București-Ilfov are cel mai mic procent al fondatorilor/managerilor de întreprinderi care au fost în categoria de “muncitori calificați” înainte de a crea o nouă întreprindere; regiunea Nord-Vest are cele mai mari proporții de “profesii tehnice” comparativ cu celelalte regiuni. În anul 2020 categoria “funcții de conducere” prezintă cea mai mare pondere de 5,4 puncte procentuale în regiunea Vest, comparativ cu celelalte regiuni (INT111W). (Figura 8)

Figura 8. Distribuția întreprinderilor active nou create după categoria socio-profesională anterioară a fondatorului/managerului (%)

Întreprinzătorii nu sunt stimulați suficient să investească la un an de la înființare, tendință observată în ultimii ani

La nivel de regiuni, ponderea noilor întreprinderi care fac investiții în primul lor an de activitate se situează între 5% și 23%. În anul 2020 se observă o ușoară descreștere a acestora la valoarea de 11,2% comparativ cu anul precedent (INT111X). Cea mai scăzută pondere se înregistrează în regiunea București-Ilfov de 5,1%, iar cea mai ridicată pondere se înregistrează în regiunea Sud-Muntenia de 22,4% (INT111X).

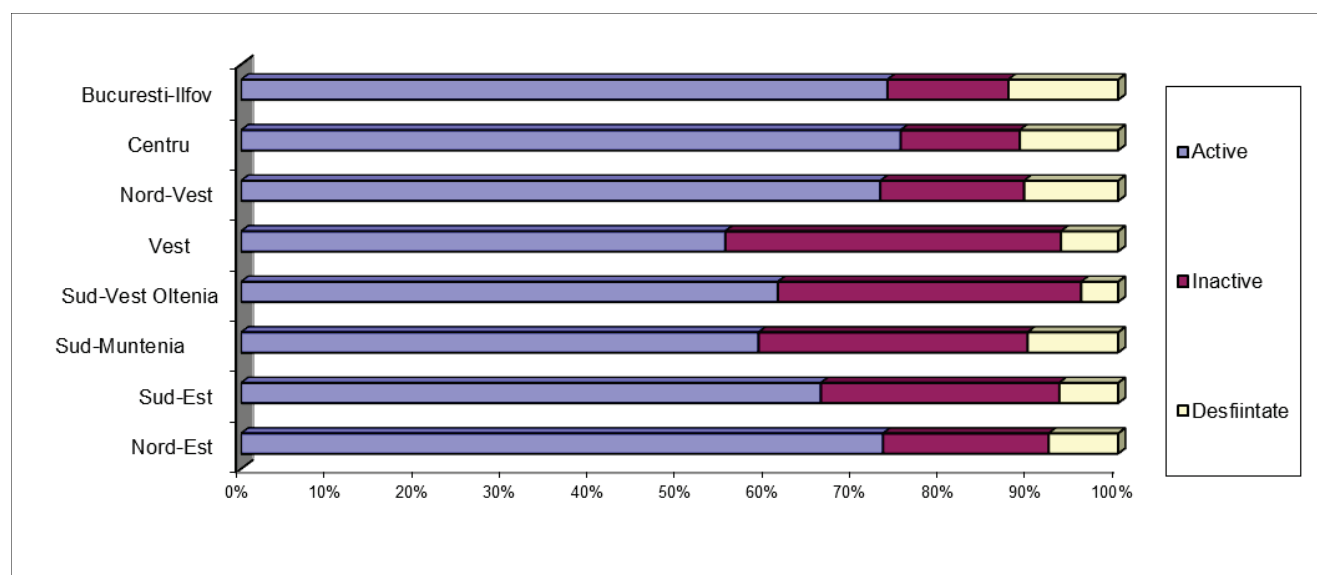
Rata de supraviețuire a întreprinderilor la un an de la înființare depășește 65%

Întreprinderile active care au supraviețuit la un an de la înregistrare a rămas din anul 1995 până în anul 2007 la nivelul de aproximativ două

treimi din numărul total. În anul 2020 rata de supraviețuire a întreprinderilor la un an este de peste 68%. Proporția celor care și-au încetat definitiv activitatea este de 9,6% în creștere cu 4,8 puncte procentuale comparativ cu anul precedent, iar ponderea întreprinderilor încă inactive la un an după înființare se situează în jurul valorii de 21% urmare și a efectului pandemic (INT111Y).

În anul 2020, regiunea Centru prezintă cea mai ridicată rată (75,2%) a întreprinderilor active după un an de la înființare; regiunile Vest și Sud-Vest Oltenia prezintă cele mai ridicate rate a întreprinderilor inactive la un an de la înființare, aproximativ 38,3%, respectiv 34,6%, iar regiunea București-Ilfov prezintă cea mai ridicată rată a întreprinderilor desființate (INT111Y) (Figura 9)

Figura 9. Situația întreprinderilor nou create la un an de la înființare (%)

Definiții

Termenul “creare nouă” se referă la includerea unei întreprinderi în registrul statistic al întreprinderilor. Registrul statistic al întreprinderilor este actualizat lunar, pe baza registrului contribuabililor ce conține societățile comerciale și întreprinderile individuale. O întreprindere nou creată poate proveni, în unele cazuri, dintr-o întreprindere deja existentă (prin diverse restructurări sau prin privatizare).

Întreprinderile individuale, la care se face referire în lucrare, includ: persoanele fizice autorizate, întreprinderile familiale, întreprinderile individuale și profesiunile libere.

Rata de creare a întreprinderilor noi este calculată față de stocul existent la 1 ianuarie 1995.

Privind schimbările în definiții, o inovație în ancheta B7 și care se continuă și la anchetele B8 – B26 se referă la întreprinderile individuale.

Începând cu ancheta B7 categoria întreprinderile individuale include, în afară de asociații familiale și pe cea de profesiune liberală, iar începând cu ancheta B14, potrivit legislației în vigoare, persoana fizică a devenit persoană fizică autorizată, asociația familială a devenit întreprindere familială și, s-a mai inclus și categoria întreprindere individuală. Aceste categorii incluse în anchetă, nu influențează rezultatele cercetării; comportamentul acestor categorii este similar cu acela al persoanelor fizice autorizate. În final, la compararea rezultatelor, trebuie observat că, deoarece estimările sunt bazate pe un eșantion și nu pe

un recensământ complet al tuturor întreprinderilor, mici diferențe de numai câteva puncte procentuale se pot datora eșantionului particular extras și nu constituie o diferență semnificativă.

Punctul de plecare

Această lucrare prezintă structura întreprinderilor noi, create în anul 2020 și active în septembrie 2021. Studiul comparativ este realizat în baza datelor finale rezultate din anchetele asupra întreprinderilor noi, create în perioada 1995-2020 și, în plus, prezintă date la nivel regional pentru cele opt regiuni de dezvoltare, pentru întreprinderile nou create în perioada 2010-2020.

Anchetele privind crearea întreprinderilor noi includ atât societățile comerciale, cât și întreprinderile individuale, care desfășoară activități neagricole.

Evoluția metodologiei de-a lungul timpului

Chiar dacă acest studiu privește numai România, acesta urmează schema publicației standard Eurostat, iar metodologia aplicată urmărește recomandările Eurostat specifice.

Anchetele “Întreprinderi noi și profilul întreprinzătorilor” au asigurat oportunitatea unică de a dezvolta un set extins de statistici de întreprindere, cu definiții de înaltă consistență, care permit comparații semnificative pentru țările din Europa Centrală, atât pe plan intern, cât și extern. Pentru interpretarea corectă a acestor comparații este important să existe o înțelegere clară asupra gradului de acoperire și definițiilor folosite în anchete. Cu cât se

desfășoară mai multe anchete, cu atât se obțin mai multe informații despre activitatea întreprinderilor, dar unele schimbări sunt rezultatul variabilității anchetelor. Până în prezent s-au desfășurat în România douăzeci și patru de anchete anuale (B1-B26) asupra întreprinderilor noi înregistrate, precum și ancheta inițială referitoare la întreprinderile noi create în perioada 1990-1994, realizată în 1995 (ancheta A) și 2 anchete de tip C de supraviețuire (continuitate) a întreprinderilor. Aceste anchete au stabilit o bază de date longitudinală, care începe să prezinte tendințe clare, iar ancheta B7 este prima unde au fost disponibile date regionale.

Estimările sunt realizate pentru unitățile care sunt înregistrare în registrul statistic al întreprinderilor, REGIS, care acoperă exhaustiv unitățile înregistrate în registrele administrative din România, respectiv registrul comerțului și registrul contribuabililor.

Ancheta A a constatat dintr-un eșantion selectat din totalitatea întreprinderilor neagricole ce apăreau în ianuarie 1995 în registrul statistic al întreprinderilor, cu excluderea administrației publice și a întreprinderilor private non-profit. Ancheta B1 a constatat dintr-un eșantion selectat din totalitatea unităților înregistrate în 1995 plus unele întreprinderi înregistrate înainte de 1995, dar care nu fuseseră incluse în ancheta A, datorită dificultăților de sincronizare. Starea activității acestor întreprinderi a fost determinată în septembrie 1996. Similar, ancheta B2 a constatat dintr-un eșantion selectat din totalitatea unităților înregistrate în 1996 plus unele

întreprinderi înregistrate înainte de 1996, dar care nu fuseseră incluse în anchetele B1 sau A. Starea activității întreprinderilor din ancheta B2 a fost determinată în septembrie 1997.

Anchetele B3 și B4 au urmat același model, considerând un eșantion din totalitatea întreprinderilor înregistrate în anul de referință cu adăugarea unora rămase necercetate, înregistrate anterior, activitatea de anchetare începând în luna septembrie a anului următor.

Rezultatele sunt derivate numai din întreprinderile incluse în anchetă. Datele din matricea INT111C, au fost actualizate pentru a lua în considerare și întreprinderi cu activitate începută înainte de înregistrare. Astfel, matricea INT111C prezintă "cel mai bun estimator actual" al numărului de creări, iar celelalte matrice conțin informații provenite dintr-un instantaneu al noilor înregistrări de întreprinderi în anul de referință.

Ratele de creare din matricea INT111C sunt calculate ca număr estimat de întreprinderi care își încep activitatea în 1995 (pentru ancheta B1), continuând pentru fiecare an până în anul 2020 (pentru B26) împărțit la cea mai bună estimare a numărului real de întreprinderi active la 1 ianuarie 1995. Trebuie accentuat faptul că baza de la care sunt calculate ratele de creare este aceeași (1 ianuarie 1995) pentru anii 1995-2020. Aceasta s-a datorat faptului că nu a fost disponibilă nici o informație (despre câte întreprinderi înregistrate înainte de 1995 și-au încetat activitatea în timpul acelui an) pentru a determina numărul întreprinderilor active la

1 ianuarie 1996 sau pentru anii următori. Aceasta înseamnă că nu poate fi construită o imagine completă despre întreprinderile active în 1996 din tabelele total/țară.

Estimarea numărului de întreprinderi active la un moment dat este dificilă din cauza întârzierilor din procesul de înregistrare.

De exemplu, dintre întreprinderile create în 1998, unele nu apar în registru până în 1999, 2000 sau chiar mai târziu, de aceea nu pot fi cercetate în anul în care au fost create. Estimările dintr-o singură anchetă au tendința de a fi prea scăzute.

Pentru ancheta B6 (2000), matricea INT111C folosește estimarea în avans a înregistrărilor din ancheta anterioară (B5), estimarea înregistrărilor din ancheta B6 și estimarea în avans a înregistrărilor (înregistrări din 2001) din ancheta B6. Pentru anchetele B7-B26 matricea INT111C folosește estimarea înregistrărilor curente din anul de referință.

În anii precedenți, putem folosi în avans anchetele anuale și este puțin probabil ca aceasta să fi fost cauza diferențelor dintre înregistrările din ancheta anterioară (de exemplu 1998 din B3), înregistrările curente din ancheta de referință (în acest exemplu 1998 din B4) și înregistrările întârziate pentru ancheta următoare (în acest exemplu 1998 din B5). Aceeași abordare poate fi folosită pentru toate anchetele anterioare, deoarece aceste trei elemente de date sunt disponibile întotdeauna. În acest mod, putem presupune că orice

înregistrări întârziate cu mai mult de un an sunt neglijabile. De fapt, mai multe înregistrări întârziate cu mai mult de un an sunt reînregistrări și, deoarece acestea nu sunt întreprinderi noi, trebuie excluse din estimarea populației de întreprinderi nou create. În anchetele B7-B26 asemenea corecții nu s-au aplicat. Întreprinderile care au o durată de viață scurtă, de asemenea, trebuie incluse: cele care erau active la momentul selecției eșantionului, dar inactive la momentul cercetării pe teren. Cele mai multe au apărut în anul următor creării, dar ocazional activitatea de cercetare a continuat într-un an calendaristic viitor. Matricea INT111C conține informații actualizate, folosind date din anchetele precedente și viitoare pentru a realiza o estimare mai rafinată; de aceea nu este direct comparabil cu celelalte tabele care utilizează informații numai dintr-o singură anchetă.

Pe lângă posibilitatea ca schimbarea procedurilor de înregistrare să afecteze rezultatele anchetelor, schimbări în metodologia de anchetare pot avea, de asemenea, unele efecte. Totuși, s-au depus toate eforturile pentru a menține metodologii de anchetare identice în anchetele anuale și este puțin probabil ca aceasta să fi fost cauza diferențelor dintre estimări.

În tabelul de mai jos este prezentată distribuția pe regiuni a eșantionului pentru ancheta B26 și ponderea întreprinderilor active din eșantion pe regiuni, care au constituit baza de calcul pentru datele pe regiuni.

Ponderea întreprinderilor active din eşantionul anchetei B26, pe regiuni (%) (anul 2020)

Regiune	Număr întreprinderi din eşantion	Din care: Număr întreprinderi active	Ponderea întreprinderilor active
Total	3758	2445	65.1
NORD-EST	465	332	71.4
SUD-EST	459	276	60.1
SUD-MUNTENIA	466	262	56.2
SUD-VEST OLTENIA	452	255	56.4
VEST	460	240	52.2
NORD-VEST	472	332	70.3
CENTRU	465	352	75.7
BUCUREŞTI-ILFOV	519	396	76.3